

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 41, 2021

2021-10-13

Sammanfattning

Energisituationen i Europa är fortsatt ansträngd, med stigande priser och låga lager för flera energislag. Naturgaspriserna på kontinenten har stigit ytterligare under de senaste två veckorna och drivit upp de europeiska elpriserna till mycket höga nivåer. Flera länder inom EU har med anledning av detta höjt rösten för gemensamma åtgärder för att dämpa prisseffekten för slutkonsumenterna. Idag onsdag förväntas EU-kommissionen publicera ett dokument med möjliga verktyg och åtgärder för att hantera de höga priserna. Dokumentet förväntas innehålla åtgärder såsom subventioner för ekonomiskt utsatta hushåll och vissa skatteundantag.

Oljepriset har stigit sedan förra publiceringen av marknadsbrevet och har under de senaste två veckorna uppgått till i genomsnitt USD80,3 per fat. Det är framför allt stigande naturgas- och kolpriser som har ökat efterfrågan på olja. Samtidigt innebar OPEC+ beslut förra veckan att inte öka den planerade produktionsökningen att priserna pressas uppåt inför den kommande vintersäsongen.

Det globala naturgasprisrallyt fortsätter och utbudet på naturgasmarknaderna är ansträngt. På den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är priserna volatila, vilket speglar marknadens nervositet inför vintersäsongen. De europeiska gaslagernivåerna är fortsatt låga för säsongen och var den 10 oktober till 77 procent fyllda, att jämföra med 96 procent vid samma tidpunkt förra året.

Priserna på kol och utsläppsrätter har varit volatila sedan förra marknadsbrevets publicering, där kol har handlats för priser från USD194 till USD274, vilket i sin tur direkt har påverkat utsläppsrättspriserna.

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaden	2
Naturgasmarknaderna	3
Kol och EU ETS	6

Priser vid stängning den 11/10

Olja	ICE Brent, front month		
	83,65	USD/fat	↑*
Naturgas	ICP TTF, month ahead		
	85,21	EUR/MWh	
Kol	ICE AP12, front month		
	230,25	USD/ton	↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	59,15	EUR/ton	↓*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

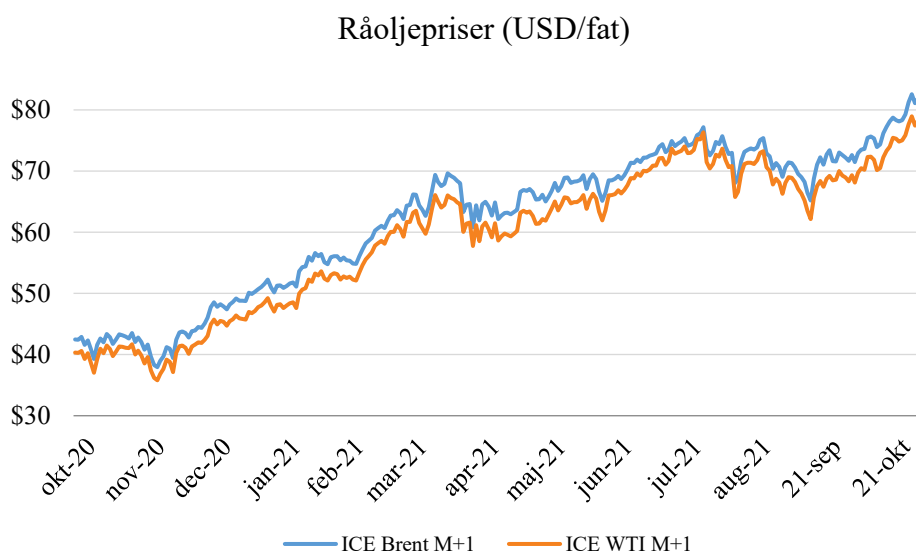
<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

Oljemarknaden

Oljepriset stöts av höga naturgas- och kolpriser, dels som alternativ till naturgas i kraftproduktionen men också på grund av att olja används i reservaggregat som kopplas in vid strömavbrott.

Samtidigt fortgår återhämtningen efter pandemin och allt fler människor reser och återvänder till sin arbetsplats.

Under de senaste två veckorna har Brent M+1 uppgått till i genomsnitt USD80,3 per fat, med USD83,65 per fat som högsta stängningspris – vilket är det högsta stängningspriset på tre år. Även det amerikanska benchmarkpriset WTI har gått över USD80 per fat för första gången sedan 2014.

Källa: Intercontinental Exchange.

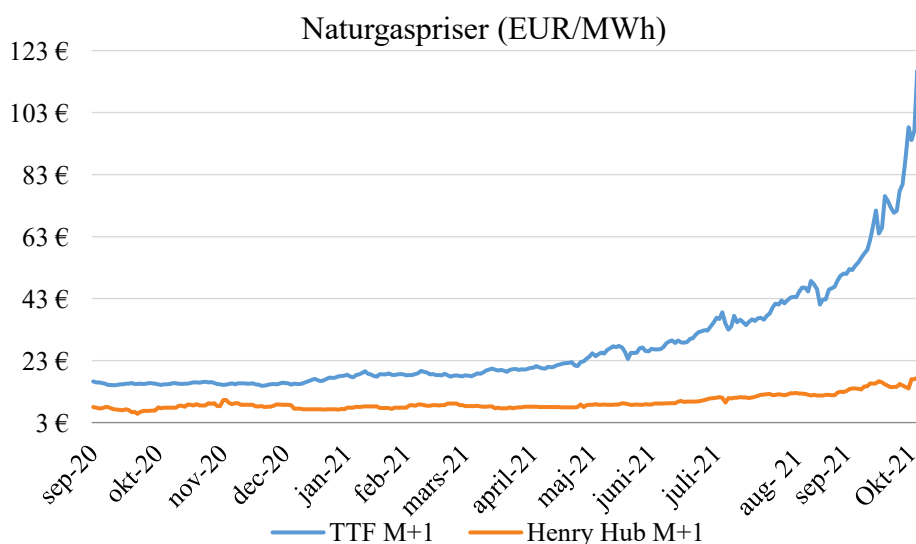
Priset har också stöttats av det faktum att marknaden går in i vintersäsong samtidigt som OPEC+ i förra veckan meddelade att man inte kommer att släppa mer än de tidigare kommunicerade 400 000 fat per månad under perioden augusti till december. Något som dock kan komma att ändras innan årsskiftet. Samtidigt kommer det sannolikt krävas substantiella volymer till marknaden för att påverka priset mer än marginellt, med den nuvarande marknadssituationen.

I förra veckan meddelade USA att ett uttag ur de nationella beredskapslagren är ett möjligt verktyg för att hantera de stigande drivmedelspriserna. Kina har tidigare under hösten använt sig av sina beredskapslager för att förse marknaden med billigare olja. Leveranserna från de kinesiska beredskapslagret har dock fått försumbara effekter på den övergripande prisbilden.

Naturgasmarknaderna

Det globala naturgasprisrallyt fortsätter och utbudet på naturgasmarknaderna är ansträngt. Det överskott som länge överskuggade det globala naturgasutbudet har snabbt övergått till ett underskott. Det är, som marknadsbrevet [tidigare skrivit om](#), faktorer såsom låga europeiska gaslager, väder och stärkt global efterfrågan i takt med den ekonomiska återhämtningen som bland annat påverkar priserna.

På den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är priserna mycket volatila och marknaden är nervös. Sedan förra marknadsbrevet har priset vid handelshubben TTF fortsatt uppåt och nått nya rekordnivåer. Ett uttalande från Rysslands president den 6 oktober om eventuellt ökade gasleveranser från Ryssland fick priserna att direkt pressas nedåt. Slutpriset samma dag uppgick till EUR108,2 per MWh (TTF M+1), vilket kan jämföras med EUR116,02 per MWh dagen innan. Priserna har sedan dess ytterligare pressats nedåt något och TTF M+1 stängde på måndagen den 11 oktober på EUR85,2 per MWh.

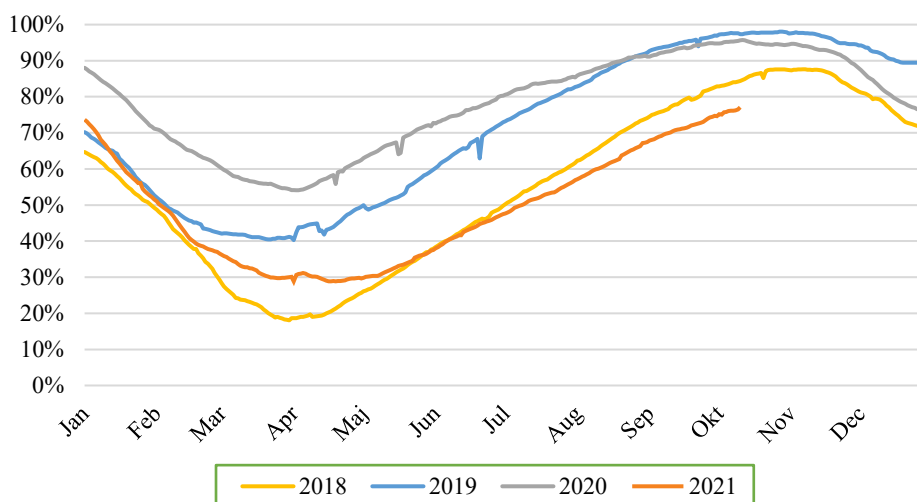
Källa: Montel.

Även det asiatiska benchmarkpriset JKM nådde nya rekordnivåer i förra veckan och handlades vid en tidpunkt för över USD56 per MMBtu, vilket är första gången någonsin enligt [S&P Global Platts](#). Detta på grund av de stigande priserna i Europa och en starkare global efterfrågan på LNG. Fortsatt handlas LNG i Asien några euro över motsvarande kontrakt i Europa, för att tillgodose skillnaderna i fraktkostnad till de olika regionerna. I USA handlas naturgas också till höga priser men priset för naturgas i Europa är över fem gånger så högt. Stängningspris vid den amerikanska handelshubben Henry Hub uppgick den 8 oktober EUR16,4 per MWh.

De europeiska gaslagernivåerna (totalt sett) är fortsatt låga för säsongen och var den 10 oktober till 77 procent fyllda, att jämföra med 96 procent vid samma tidpunkt förra året.

På den europeiska marknaden råder en fortsatt oro för de låga naturgaslagren inför vintern och det ansträngda globala utbudet

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De nu höga energipriserna, och i synnerhet de höga naturgaspriserna och utvecklingen på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden, har fått stor medial uppmärksamhet. Situationen återspeglar diskussionerna på högsta politiska nivå inom EU. Både EU-kommissionären för energi, Kadri Simson, och EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen har uttalat sig i frågan. Vid [ett tal förra veckan](#) sa EU-kommissionär Kadri Simson att gaspriserna, baserat på nuvarande prognos, förväntas vara höga i vinter och bör succesivt sjunka under våren. Simson menar att de nu låga europeiska gaslagren är låga men bör vara tillräckliga för att täcka behoven under vintern. En nyckelfaktor är dock att fortsätta bevaka hur vädret utvecklar sig. EU-kommissionär Kadri Simson och EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen betonar båda i sina uttalanden vikten av att satsa på förnybar energi och av att bryta beroendet av fossil energi.

EU-kommissionen ska idag, onsdag, att presentera ett åtgärds paket, en så kallad 'toolbox' med möjliga åtgärder som EU:s medlemsstater kan vidta på kort- och medellång sikt. Förslaget har vid marknadsbrevets färdigställande ännu ej presenterats men förväntas bland annat innehålla åtgärder för att ge stöd till utsatta hushåll och skattesänkningar. Vissa medlemsstater har också framfört förslag på åtgärder såsom gemensamma köp av naturgas inom EU för att på så sätt lättare hålla strategiska naturgasreserver inom unionen. En fortsatt diskussion kring de höga energipriserna förväntas under EU-toppmötet den 21–22 oktober.

Det är sedan tidigare aviserat att EU-kommissionen i slutet av året, inom ramen för lagstiftningspaketet Fit for 55, kommer att presentera ett förslag på reform av gasmarknaden. Detta bekräftades i förra veckan av EU-kommissionär Kadri Simson som också lyfte att EU-kommissionen i samband med detta kommer se över frågor kring gaslager och försörjningstrygghet.

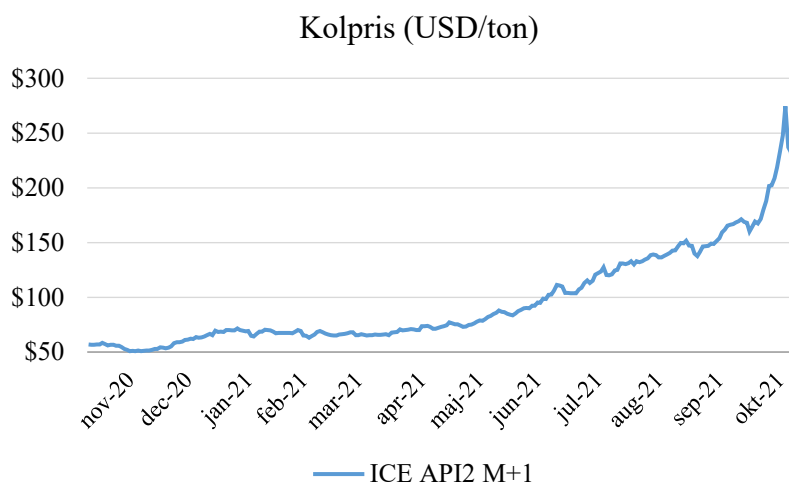
Gasledningen Nord Stream 2 har börjats fyllas med naturgas, detta för att kunna genomföra tekniska tester. Rörledningen, som blivit försenad på grund av amerikanska sanktioner, blev färdigbyggd i september och inväntar nu certifiering från tyska energimyndigheten för att kunna tas i drift.

Den ryska vice premiärministern Alexander Novak sa vid ett uttalande att ett driftcertifikat för Nord Stream 2 skulle kunna dämpa de nu höga europeiska priserna, [enligt Reuters](#). I och med den rådande situationen på den europeiska naturgasmarknaden har Ryssland å ena sida kritiserats för att inte skicka mer naturgas till Europa i syfte att sätta press på en snabb certifiering av Nord Stream 2. Analytiker lyfter å andra sidan samtidigt möjligheten att Ryssland inte skickar mer naturgas till Europa till följd av att de inhemska naturgaslagren inte ännu når upp till målfyllnadsvolymen och att man därför prioriterat lagerinjicering i landet framför att exportera naturgasen till Europa. Vid det tal som nämndes ovan meddelade EU-kommissionär Kadri Simson att EU undersöker de anklagelser som gjorts om att den europeiska energimarknaden skulle ha manipulerats. Enligt Simson visar en initial utvärdering att Ryssland möter sina långa kontrakt, men skickar utöver detta inte några ytterligare gasleveranser.

Mot bakgrund av president Putins uttalande i förra veckan har Fatih Birol, direktör vid det Internationella Energirådet (IEA) uttalat sig och menar att Ryssland enligt IEA:s egna beräkningar bör kunna öka sin export till Europa med cirka 15 procent av peak-vinterutbud till Europa. Det är enligt en forskare vid Oxford Institute for Energy Studies tveksamt om Ryssland kan leverera mer gas till Europa nu, då den ryska gasproduktionen redan är rekordhög enligt [CNBC](#).

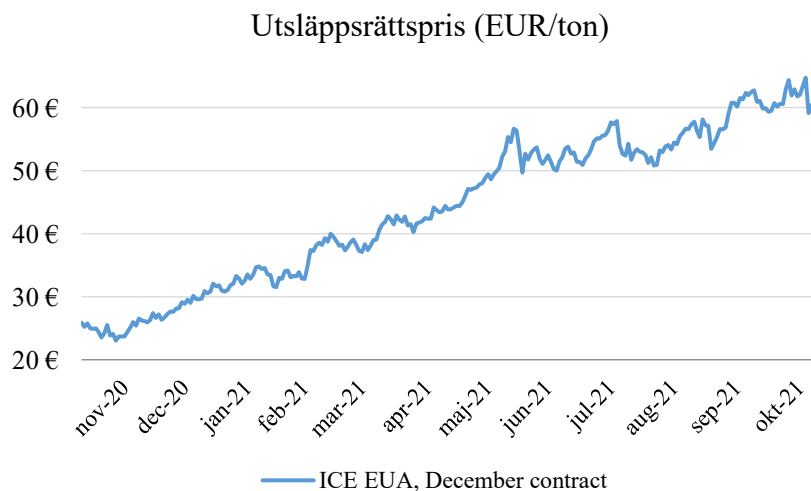
Kol och EU ETS

Den senaste tvåveckorsperioden har kolpriserna varit mycket volatila och handlats inom ett spann om över USD80 per ton. Tisdagen vecka 40 uppgick stängningspriset till smått otroliga USD274,50 per ton medan stängningspriset på fredagen samma vecka var USD194,90 per ton. Bakgrunden till de kraftigt varierande priserna är de låga lagernivåerna samt arbitragemöjligheter för marknadsaktörer.

Källa: Intercontinental Exchange.

Utsläppsrättspriserna har liksom kolpriserna varit volatila, om än inte till samma grad. De har handlats för som mest EUR64,72 per ton vilket var en ny rekordnivå på tisdagen vecka 40, och som lägst EUR58,29 per ton. EU ETS-priset påverkas fortsatt av tillgången på gas och kol men har gått ned något sedan ryska presidenten Vladimir Putin uttalade sig om att Ryssland kan tillhandahålla mer gas till den europeiska marknaden, se ovan.

Källa: Intercontinental Exchange.